

GORSKO KOLESARJENJE – EKONOMSKI VIDIK

1. Gorsko kolesarjenje ima ves potencial, da postane eden izmed ključnih igralcev **zelenega in trajnostnega turizma** ter pomemben gospodarski faktor v alpski državi.
2. Lahko je spodbuda **lokalnemu okolju** za nov, a hkrati trajnostni gospodarski razvoj in nova perspektiva prihodnosti ekonomsko drugače manj privlačnim regijam. Majhne in razpršene **skupnosti**, ki imajo drugače težave s pridobivanjem turističnih prihodkov, so idealne za razvoj kolesarjenja, deležne pa so mikroekonomskih sinergij med lokalnimi ponudniki storitev.
3. Spodbujanje kolesarskega turizma gradi skupnost, zaradi trajnostne komponente se pomaga ohranjati slikovito **podeželje** in tradicijo za prihodnje generacije. Hkrati pa je kolesarjenje kot aktivnost, ob upoštevanju omejitev, neobremenjujoče za okolje v turističnem kraju.
4. Ureditvev razmer bo imelo za posledico t.i. **"slow roll impact"**. Urejene poti bodo naenkrat postale ekonomske poti, ki bodo kolesarske popotnike vodile do lokalnih znamenitosti, ponudnikov in podjetnikov. Gradnja dodatnih kolesarskih pripomočkov pomaga zaustaviti goste v lokalnem okolju, kar ima eksponentni učinek na povečevanje potrošnje v lokalnem okolju. Kolesarski gost dnevno prepotuje 50-100 km, gorski kolesar sicer nekoliko manj, zato pa doseže težje dosegljive in manj oblegane kraje. Če jih primerjamo z bolj tradicionalnimi obiskovalci, si kolesarji vzamejo skoraj štirikrat več časa, da opravijo z isto razdaljo. Vse to pomeni, da je **ekonomski učinek** na enaki opravljeni razdalji v primerjavi z ostalimi gosti, ki potujejo z avtom, avtobusom ali vlakom, lahko večji.
5. Gorski kolesarji predstavljajo zelo **atraktivne skupine obiskovalcev** z velikim deležem aktivnih posameznikov z višjimi dohodki in zato visokim multiplikativnim učinkom. Kot rečeno je kolesarski gost počasen in lačen, v destinaciji pa preživi več dni, zato mu je potrebno ponuditi tudi večje število aktivnosti.
6. Podatki **tržne raziskave** založbe Delius Klasing, ki izdaja največjo evropsko kolesarsko revijo bike, za leto 2012, v kateri je bilo zajeto več kot 10.000 vprašanih gorskih kolesarjev, kažejo:
 - V zadnjih 12 mesecih je bilo na kolesarskem dopustu, ki je trajal:
 - o več kot 5 dni 66% vprašanih
 - o manj kot 5 dni 55% vprašanih

- Med nastanitvami prevladujejo hotel 39 % in penzion 35 %, od tega s kategorijo 3 zvezdice 55 % in 4 zvezdice 38 %. Od skupnega števila hotelov so specializirane kolesarske hotele izbrali v 34 %.
- Dolžina dopusta: 1 teden 67 %, 2 tedna 23 %, 3 tedne 8 %
- Za kolesarski dopust so porabili povprečno 759,00 €.

Vprašanja, ki so bila postavljena za planiranje dopusta za 2013, so bila enaka, številke pa so bile v vseh pogledih nekaj odstotkov višje, torej so projicirale rast kolesarskega turizma. Nemčija je ogromno tržišče s 3,5 milijona gorskih kolesarjev, Slovenija pa ima ves potencial, da bi se lahko uvrstila višje na lestvici držav, ki kaže, kje so anketiranci preživeli kolesarski dopust: v Nemčiji 52%, v Italiji 33 %, v Avstriji 28 %, v Švici 10 % ...

- Izkoristi se **konkurenčno prednost v zelo raznoliki naravi (USP)**, ki pride na kolesu zelo do izraza in v Sloveniji še posebej očitna, saj na razdaljah 100 km prehajamo od submediteranskega, dinarskega, alpskega do subpanonskega sveta.
- Sledi se globalnim turističnim trendom v smeri aktivnega in zdravega oddiha. Intenzivna kolesarska doživetja imajo zelo verjetno za posledico ponoven obisk države in **utrjevanje blagovne znamke** (I feel Slovenia, Slovenia goes green, Slovenia).
- Ker je naša gosta mreža gozdnih vlak, poti in mulatjer že vzpostavljena, **niso potrebni veliki zagonski stroški** za to, da naredimo korak naprej v razvoju kolesarskih destinacij.
- Slabo izkoriščena smučarska infrastruktura** (brez poletne sezone ter v primeru slabih zim) lahko poleti služi kolesarstvu, sezona kolesarstva pa je zelo dolga. Vzpostavitev kolesarskega parka ob žičnicah ali pa vzpostavitev kolesarske destinacije stane približno toliko kot 1 teptalec snega (okoli 0,5 milijona EUR).
- S spodbujanjem te športne dejavnosti lahko bistveno vplivamo na zdravje državljanov Slovenije ter **zmanjšamo potrebne izdatke javne zdravstvene blagajne** (izgorevanje, depresija, alkoholizem ...), podobno kot to velja za ostale oblike gibanja v naravi.
- Povezovanje z manjšimi **kmetijskimi gospodarstvi** bi izboljšalo njihovo trženje in konkurenčnost skozi vključevanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, butične pridelave zdrave, **lokalno pridelane hrane** za trženje na lastnem dvorišču. S tem se pripomore k reševanju problemov v prehranski oskrbni verigi v kmetijstvu, vse skupaj pa posredno pomeni prispevek k ohranjanju okolja in podeželske krajine. Trenutno se npr. kulturna krajina ohranja tudi s pomočjo subvencij, ki predstavljajo nezanemarljiv delež prihodkov kmetov.
- Prispevek k pametni, trajnostni in vključujoči rasti in s tem **doseganje ciljev Operativnega programa** za izvajanje evropske koheziivne politike v obdobju 2014–2020: z razvojem trajnostne zelene infrastrukture, spodbujanjem dinamičnega

podjetništva za zeleno gospodarsko rast, izkoriščanjem tržnih niš, omogočanju dostopa do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi preko lokalnih spodbud za zaposlovanje in trajnostnim vključevanjem mladih na trg dela.

14. Ustvarimo lahko torej pogoje za **razvoj novih delovnih mest**, predvsem v **trajnostnem turizmu**, na **podeželju**, med **mladimi** ter pospešimo **razvoj lokalnih skupnosti** in prispevamo k uspešnemu in celovitemu črpanju EU kohezijskih sredstev.
15. V **Posočju** je gorsko kolesarstvo v **velikem vzponu**, kolesarji pa trenutno ustvarijo okoli osem odstotkov nočitev. Če bi prepoved obveljala, bi samo v Posočju izgubili okoli 10.000 nočitev letno, kar preračunano pomeni več kot milijon evrov prihodkov samo v sezoni 2014. Na **Koroškem** Ekohotel kmetija Koroš z gorskimi kolesarji letno ustvari 1.200 nočitev. V gorskokolesarskem parku Bike Park Pohorje so v letu 2011 imeli 8.300 obiskovalcev, od tega 70 % iz tujine.
16. Upošteva vse **prizadevanja lokalnih turističnih organizacij in specializiranih ponudnikov v posameznih regijah** (še posebej na Primorskem in na Koroškem) v zadnjih petih letih v obliki izdajanja promocijskega materiala, nastopanja na specializiranih sejmih in sodelovanja s tujimi agenti in razvijalci turizma (npr. Peter Immich, Uli Stanciu, Tyler Robertson,...) in ob relativno nizkih zagonskih stroških (že obstoječa infrastruktura), se je napravil ogromen korak naprej. Kolesarski segment bo samo v Posočju kmalu presegel **mejo desetih odstotkov**, kolesarstvo pa ima potencial, da postane nacionalni **strateški integralni turistični produkt**.
17. Turistični ponudniki se zadnja leta usmerjajo v perspektivni kolesarski turizem in načrtno pridobivajo kategorizacije za **kolesarske ponudnike**, oblikujejo pa se številni kolesarski paketi in inovativni turistični produkti (npr. s kolesom skozi Podzemlje Pece). Stacionarni kolesarji v predsezoni pri marsikaterem od ponudnikov predstavljajo že polovico vseh gostov, **dolžina bivanja** pa je npr. v Posočju daleč nad destinacijskim povprečjem.
18. **Slovenski turistični ambasador** Peter Immich, ki ga je Republika Slovenija celo nagradila za njegove zasluge pionirskega dela, je s svojim delom – promocijo v obliki kvalitetnih vodnikov izdanih v samozaložbi, nastopanjem na sejmih in festivalih, pisanjem člankov za specializirane revije, izvajanju PR aktivnosti na nemškem trgu – v večji meri prispeval, da je v zadnjih petih letih gorsko kolesarstvo v Posočju (pa tudi širše) generiralo **več milijonov evrov turističnih prihodkov** in to ob restriktivni zakonodaji, relativni nerazvitosti destinacije in njeni neprepoznavnosti.

Pripravil: Peter Dakskobler